

[Ole Bjørn Kraft.]

man således gennemfører militæruddgifter på de sociale foranstaltningers bekostning, er uden mening.

Et forsvar vil ikke være i stand til at løse sin opgave alene ved de materielle midler, der stilles til dets disposition. Hvor vigtigt våbnene, organisationen, uddannelsen, befalingsmændenes indsats og meget andet end er, så vil den opgave ikke kunne løses, vil alt kunne blive forgæves, hvis ikke forsvaret bag sig har en levende tro og vilje i befolkningen. Det er nødvendigt for os ikke alene at opfylde de materielle forventninger, der stilles til os som medlem af Atlantpagten, og som vi må berede os på at yde helt og fuldt, men også at være rede til den åndelige indsats, uden hvilken intet virkeligt resultat bliver nået. Det kræver på mange måder, tror jeg, en helt ny indstilling i vort folk, en helt anden forståelse af vor stilling, vore muligheder og vore opgaver. Den skepsis og mistillid, den manglende tro på, at det kunne nytte for Danmark at yde en indsats på forsvarrets område, som har præget så store dele af vort folk i så lang en periode af vor historie, må nu afløses af samling, tro og selvtillid. Vi har underskrevet Atlantpagten for at komme ud af den tilstand af afmagtsfølelse og håbløshed, som måtte beherske os under vor isolerede og venneløse stilling. Men den situation eksisterer altså ikke længere, opgaven er ikke længere uløselig. Hvor store vanskeligheder der end ligger forude, og hvor mørk situationen end på mange måder kan tegne sig, muligheden for at løse opgaven er nu tilstede. Vort håb har fast grund under fødderne. Det er en pligt for alle at bidrage til, at denne indstilling kommer til at beherske vort folk. Vi må skabe en virkelig folkelig tilslutning bag den nye forsvarsordning. Regeringen må gå i spidsen og vi andre slutte op. Jeg vil slutte med at sige, at selv de, der er modstandere af forsvaret, har ingen ret til at undergrave de beslutninger, som folkestyret her har truffet, ved at sprede mismod og mistillid til forsvarrets arbejde i det danske folk.

Bertel Dahlggaard: Det er en besynderlig skæbne, der hviler over næsten alle militærpolitiske planer og dispositioner herhjemme. Det er, som man på det militære område handler udfra andre grundsetninger, end der gælder for fornuftig handlen i livets andre forhold. Da der nu efter den anden verdenskrig skulle indrettes en ny forsvarsordning udfra de helt ændrede forudsætninger, der nu foreligger, begyndte man for

2 år siden med at opbygge et hjemmeværn, forinden man havde gjort sig klart, hvorledes den militærordning skulle være, som hjemmeværnet måtte indpasses i, hvad der selvfølgelig i første omgang måtte medføre, at hjemmeværnet foreløbig blev det mærkelige amfibium, vi kender i dag, og i anden omgang måtte medføre det, der nu bebudes i det foreliggende lovforslag, ændringer i hjemmeværnets ordning med hensyn til hjemmeværnets tilknytning til militæret.

Og nu, da man står overfor at træffe bestemmelse om den egentlige forsvarsordning, begynder man ikke med at fastlægge og afgrænse de opgaver, som et dansk forsvar må sætte sig, for derefter at bestemme omfanget af militæret med hensyn til mandskab og materiel for såvel hær som søvæn og luftvåben og for endelig som konsekvens deraf at opbygge den militære administration. Nej, man begynder, som dette forslag viser, fra den modsatte ende med at fastlægge de administrative rammer; hvad der skal udfylde rammerne, vides ikke af nogen. Derfor synes det stadig sandsynligt, at vi herhjemme skal fortsætte den danske militære tradition, som der faktisk har været gennem tiderne, den, at vi havde et militær bygget op som et kopi en miniature af militærstaternes system, hvoraf konsekvensen måtte blive, at den lille danske hær og flåde dirigeredes af et underligt stort hoved. Det radikale venstre vil ikke have et medansvar for en fastlægnings af rammerne for en militærordning, forinden vi ved, hvad rammerne skal udfyldes med. Dette forhindrer selvfølgelig ikke, at der i den foreslåede ordning er enkeltheder, vi helt kan bifalde, ligesom vi selvfølgelig vil deltage i forhandlingerne om enkeltheder med det formål udfra vor anskuelse af gøre dem så forsvarlige som muligt. Ved behandlingen af denne rammelovgivning tror jeg iøvrigt ikke, der er grund til at gå ind i overvejelser eller behandling af selve Danmarks militærpolitiske stilling som medlem af Atlantpagten, som det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft gjorde det. Disse spørgsmål kommer til forhandling, når den egentlige forsvarsordning kommer til at foreligge for rigsdagen.

Jeg skal da sige, at vi fra vor side bifalder, at de to militære ministerier sammenlægges til eet ministerium. Når det radikale venstres medlemmer i forsvarskommissionen har tiltrådt denne nyordning, er det udfra den betragtning, at en sådan sammenlægning i forbindelse med den